

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI

·SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDÓNSOK :

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőszékhely:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti balesetbiztosító részvénytárs.«-nál 3000 koronára halál esetére és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Füüdősegélyek.

Miskolcz, 1902. aug. 10.

Külszolgálati körökben általános és időszerű a sópánkodás, hogy a b.-s.-pénztár az idén túlmérsékeltlen részesíti tagjait az alapszabályok 11. §-ában felsorolt kedvezmények egyikében: a füüdősegélyben.

Hogy az e miatti elégedetlenség legintenzívebben a külszolgálatnál nyilvánul, természetes jelenségként tűnhet fel, ha figyelembe vesszük, hogy a betegsegélyző-pénztár tagjainak nagyobb részét külszolgálati közegek alkotják, a kik fáradtságos és felelősségteljes beosztásuk és munkájuk természeténél fogva az üdülést és füüdőzést indokoltan helyezhetik elsőrendű szükségleteik közé.

Nézzük, mennyiben van helye a b.-s.-pénztári tagok ez irányban emelt panaszainak, a melyekben a hangzatos szükmarkuság vádjával illetik pénztárunk vezetőségét.

Kétségtelen, hogy a b.-s.-pénztár az alapszabályai 11-ik §-ban körülírt és tagjai számára biztosított tulajdonképeni *jogigényeknek* erősen ki van téve. Kötelezettségei nagy méretűek és ha humánus célját erkölcsös módon óhajtja megvalósítani, kötelezettségeinek teljesen alá kell magát rendelnie, sőt mi több, *kizárólagosan* csak kötelezettségei alá. Maguknak a pénztári tagoknak joga szorítja erre, az a jog, melylyel igazságosan és józanul mást nem is lehet követelni, mint a *kötelezettség* pontos betartását, még ha az, egyéb biztosított *kedvezmények* rovására történék is.

Már pedig az alapszabályok 11-ik §-ban felsorolt kedvezmények között a füüdősegély is csak egy kedvezmény, a melyre pénztári tagnak joga nincs s a melynek adományozására a b.-s.-pénztár nincs kötelezve még akkor sem, ha a b.-s.-pénztár viszonyai kötelezettségei teljesítésén felül azt megengednék is.

A füüdősegélyek nélkülözése miatti panaszok jogossága ennél fogva egyáltalán el nem ismerhető. A mint az üzleti segélyekre, úgy a füüdősegélyre is egyformán áll ez az igazság és senkinek jogérzékét nem sértheti. És megszívlelendő ez az igazság főképen ama b.-s.-pénztári tagok által, a kik akár közönyösségből, akár a kellő intellektuális erő hiányában, akár rossz-

akarattól nem hajlandók, vagy nem képesek ilyen magyarázatát adni az alapszabályok idevonatkozó szakaszának.

Jóllehet a b.-s.-pénztári tagoknak jogsérelméről e kérdésben szó nincs és nem is lehet, mégis őszintén sajnáljuk, hogy az alkalmazottak egészségügyének istápolására hivatott fürdősegélyek adományozásánál fukarság tapasztalható. Igaz, hogy a segélyek felhasználásánál a múltban sok visszaélés történt, de az érvényben levő igazolvány rendszer és a szolgálati főnökök körültekintő ellenőrzése mellett a visszaélések megszüntethetők.

Ez különben csak a pénzbeli segélyeknél történt, de részben talán ez volt az ok arra, hogy a b.-s.-pénztár vezetősége a pénzbeli segélyek korlátozásával, póstyéni mintára, az egyezményes fürdő, illetve utalvány rendszert meghonosította. Csakhogy az a baj, hogy egyezményes fürdőink gyógyhatásukban azonosak, egyoldalú szolgálatokat tehetnek s a különféle diagnózisok hosszú lajstromában egy, legfeljebb két nemű betegségnek nyújthatnak javulást.

A kik betegségük természeténél fogva az egyezményes fürdők használatára szóló utal-

ványokkal gyógyczélt el nem érhetnek, azok istápolásának a jelen viszonyok közt más módja nem lehet, mint a pénzbeli segélyben való részesítés.

Amde a betegsegélyző-pénztár vezetősége olyan feltűnően soha nem huzódott a pénzbeli fürdősegélyekben való részesítéstől, mint az idén.

Elvitázhatlan, hogy e tartózkodás a szolgálat érdekeire egészségügyi követelményekben visszahatással jár, de ha a tapasztalható mérsékléhez a b.-s.-pénztár szükségszerű takarékoságában kell a magyarázatot keresnünk, meg kell nyugodnunk, mert hisz a takarékos gazdálkodással a b.-s.-pénztár vezetősége bizonyára jogokat kíván respektálni és kötelességeinek kifogástalanul megfelelni. Ha azonban a pénztár vagyoni viszonyai a mostanihoz hasonló mérsékletet indokoltta nem teszik, fukarságról méltán lehet szó s azt, mint természetellenes gazdasági irányt, még a kedvezmények adományozásánál sem helyeselhetjük, mert hiszen a b. s. pénztár alapszabályai 11-ik §-ának szelleme a vasuti szolgálat általános érdekeinek támogatását is kell-hogy czélozza.

Putnoki Béla.

TÁRCZA.

Finále.

*A felkorbácsolt érzelmek kihűlnek,
Kívész a szívből minden fény s világ,
Nevetni tudnék, oh, e balgaságon:
Eljátszottuk a nagy tragédiát.*

*Esküdtél égre-földre számtalanszor,
Szerelmed hogy igaz s örök maradj,
Dehát mit ér, ha utunk kétfelé vált,
A végzettel dacolni nem szabad.*

*Valljuk meg édes, hogy a bucsu, sirás
S a színlelt bánat jól illett neked;
Csak én kellettem és meg volt a játék,
Tapsot reá, hatásos vége lett.*

Mihályfy József.

Linuska vizsgája a szerelemből.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —

Nem tudom, hallották-e már Önök, nyájas olvasóim azt, hogy én a *szerelmem elmélete* című tantárgynak okleveles magántanára vagyok a szamosfalvi női egyetemen, még pedig a férjhez menni vágyók fakultásának világhírű katedráján.

Ugyebár nem hallották még?

Nos hát akkor én ebbeli minőségemből kifolyólag mindjárt el fogom mondani az idei iskolai évad befejeztével megtartott magánvizsgálatok eredményét, mi már azért is közérdekű leendő, mert az idei tanfolyam feltűnően tulzsufolyva volt és mert nálam a legkényesebb tárgyból, a szerelemből kell jó vizsgát tenni, hogy oklevélhez jusson a jelölt.

És az én mellékfoglalkozásom pedig nem valami könnyű mesterség és mivel a szíveknél rendesen zárt kapukra találok, egy egész hosszú iskolai év alatt a koponyákat ostromlom svádámmal, hogy a világosság minél előbb rést üssön rajtuk.

De aztán az év végén meggyülik a bajom és mi sem természetesebb, hogy három héten á kora reggeltől késő estig rettenetes sok dol-

A vasút és a szállítóközönség.

Irta: Zsivkovits Antal.

A vasút a legfontosabb közgazdasági tényező. A nyersterményeket feldolgozás végett az iparnak, az iparcikkeket a kereskedelemnek szállítja, messze vidékről új anyagot s ezzel új iparcikket hoz, mérhetlen távolságra piacot teremt. Szóval vasút nélkül kifejllett kereskedelem és gazdasági jólét ma már nem is képzelhető.

Midőn a vasút még csak csecsemő korát élte, a csirájában fejlődő kereskedelem azt csak a belforgalomban használta, de megismosodása után megindult az export, terjeszkedésre szorította a vasutat, közvetlen szállítások, csatlakozások, majd a vízi-utak egybekapcsolásával létesült a világkereskedelem, a világpiaç.

Kezdetben tehát a vasút és a kereskedelem szük keretüknél fogva egymás ellen igényt nem támasztottak, a szállító felek úgy szólván a vasút gyámsága, jó akaratú támogatása, oktatása mellett szállítottak, sem a jog, sem pedig a kötelezettség körülírva, meghatározva nem volt, szóval patriarchális módon ment.

Ma azonban a kereskedelem és ezzel kapcsolatban a vasúti üzem teljes kifejlődésével a régi patriarchális élet természetesen megváltozott, a vasúti fuvarozás módja törvényerejű szabályzatokban, utasításokban, rendeletekben körvonalozva van, a jog és kötelezettség

meghatározásával meg van húzva a határvonal s ha ezen az egyik vagy a másik fél átlép, kész a szerződés-szegés és ebből kifolyólag a kártérítés.

A szállítás tehát egy jogügylet, kétoldalú szerződés, melynek szabályszerű lebonyolításához a szerződést magában foglaló módokat mindkét félnek ismernie kell.

Igy van ez a teoriában, de nem így a gyakorlatban.

Nem pedig azért, mert a szállító felek legnagyobb része a vasutat csak akkor tartja szerződő félnek, amikor vele szemben igénykeresettel léphet fel, amikor követelhet tőle valamit, midőn pedig a vasút követel rajta valamit, akkor előáll az agyonadózott szegény kereskedő s a szabályok nem ismerésével takarózva, méltányosságot kér.

A gyakorlatban azt látjuk, hogy a szállítóközönség 80%-a a szállítás szabályait absolute nem ismeri, arról fogalma sincs.

De honnan is lehetne?

Maga a feladás, az a körül előforduló módok, a szállítás közben előfordulható változások, események, a feladó rendelkezési joga, kötelezettsége, az átvételnél előfordulható akadályok, vám eljárás stb. stb. mind meg vannak ugyan írva a vasúti üzletszabályzatban, mely a vasúti szállítás törvénykönyve, de ez nem a közönség, nem a kereskedő észének van írva, mert ha azt olvassa, azzal foglalkozik, abból ugyan nem sokat ért meg.

gom akad, ugyannyira, hogy egyebet sem csinállok, mint vizsgáztatok.

A vizsgálatokat az idén lakásomon tartottam meg s csak úgy tódult erre felé a sok szép leánynak apraja és nagyja, hogy lakásomat a laikus házasságközvetítő irodának nézte.

Pedig hát egy cseppet se méltóztassanak csodálkozni, mert a tanulás nem szégyen és tisztán elméleti dolog, hogy a ki nem tud valamit, annak tanulnia kell. Én tehát ebből az elvből semmit sem vagyok hajlandó le engedni és bátran ki merem jelenteni, hogy az én tantárgyam fenti egyetemen a legnehezebb, úgy, hogy mi sem könnyebb, mint ebből a tárgyból elhasalni.

Én nyakra-főre irgalmatlanul elbuktatom a jelöltek legnagyobb részét, nem indít meg engem fontos hivatásomnál sem a sirás, sem a jajgatás avagy a protekció; a ki leakarja tenni a vizsgát, annak tudni kell és a mikor a vizsgán előáll, úgy elméletben, mint a gyakorlatban legalább is olyan szerelmes legyen, mint én, már ha tudniillik én nem volnék olyan szerelmes, mint ő.

Szigorúságom drákói következménye meglátaszott az ideai tanfolyomon is, mert közel kétszáz hallgató közül csak Linuska tette le a vizsgát kitüntetéssel és kapott oklevelet.

Linuska, ez az aranyos baba, az előadások alatt nagyon sokszor meresztette reám ábrán-

dos, szép sötétbarna szemeit és én is sokat kacintgattam reá. Ott ült minden órán az első padban és figyelmesen hallgatta előadásaimat, a colloquálások alkalmával pedig mindig az első és a legkitünőbb volt.

Mikor a névsoron végig tekintettem, mindjárt feltűnt, hogy Linuska még nem jelentkezett a vizgára. Nem vettem nagy ügyet erre, mert tudtam, hogy ő folytonosan tanul, készül és gyakorol.

Csak 3 napi idő volt még a jelentkezéshez.

Másnap este egy kis rózsaszínű, illatos levélke feküdt íróasztalomon. Magános szobám minden zugát megtöltötte már az ibolyaillat felséges szaga, a mint haza jöttem és a megszólítás elolvasása után mindjárt tudtam, hogy e levél nekem szól.

Ez volt az ugynevezett írásbeli vizsgadolgozat. Remekmű volt az, ehhez hasonlót szem még nem látott és fül nem hallott. Képzeljék csak el annak az enivaló kis angyalnak aranyos kezevonását, a mint a finom hajhajszálnyi vonásokba beléöntötte szelíemének csillogását, remekelt az irány, az őszinteség, mely nyilvánvalóvá tette, hogy Linuska magas szárnyalású előadásaim hatása alatt a studium mélyébe hatolt.

És ennek a levélnek nem csak illata, hanem csábító ereje is volt, mert úgy vettem észre, hogy elillant tőlem a komolyság és józan ész.

De hogyan követelhetjük, hogy ezt a kis szállító ismerje, mikor ez a könyv még a vidéki bíróságok előtt is ismeretlen.

Több ízben voltam a vasút képviselőjében felperes, minden egyes esetben magammal kellett vinnem egy üzletszabályzatot s a tárgyalás folyamán felütöttem az illető §-t, csak akkor hozta meg a bíró a kedvező ítéletet egy olyan könyvből, amit eddig nem is olvasott s a mit nem is látott.

A vasúti üzletszabályzat és az általános szállítási határozmányok nem tudása első sorban is a vasútra hátrányos. A magán szállítókról nem is szólok, mert ha azok a vasútra vetődnek, még a járást is elfelejtik, az ajtó helyett legtöbb esetben az ablakon akarnak távozni, annyira zavarban vannak, de a kereskedők zöméről, akiknek gyakran létkérdés, de minden esetben szükséges a vasúti szabályok ismerése.

Ezek nyakra-főre újabb és újabb jogtalan követelményekkel állanak elő s minden ily követelés visszautasításánál magukat sértve érzik, jogukat csorbitva látják, panaszt emelnek, kérvényeznek s csak akkor nyugodnak meg, midőn az igazgatóság értesíti őket, hogy nincs igazuk. Így lesznek kioktatva a mi kereskedőink. De még ebből kezdődik azután egy újabb valami is, amidőn tudnillik, a kapott értesítést egy részben hasonló esetre akarja rá húzni. Ez természetesen nem megy, ebből újabb súrlódás, újabb panasz keletkezik,

újabb felvilágosítás, úgy hogy az ily módon össze-vissza oktatót szállító-tekintély egy kimondhatatlan nyög lesz az állomás nyakán.

Be kellene végre látni, hogy a vasút ma már nem tudakozódó intézet, mert a felvilágosítást egyes esetekben megadni kötelességében áll, ezt teljesíti is, de a legegyszerűbb dolgokban úgyszólván mindenkinek mindent a szájába rágni hivatása nem lehet.

Szinte esodálatos, hogy ez irányban eddig még intézkedés nem történt.

Itt tehát a kereskedő-világ oktatásával volna a bajon segitendő.

És pedig első sorban egy kézikönyv kellene, melyben röviden és világosan meg volnának írva a vasúti szállítás módosítási a feladás pillanatától a kiszolgáltatásig, a rendelkezési jogok, a vám eljárás a főbb vonásokban, a káresetek stb. és ha ebből nem is lenne senki szaktudós, de legalább világos képet alkothatna magának az olvasó.

Ezen könyveket állami támogatás mellett, a lehető legolcsóbb áron kellene piacra hozni. Ezt tartanám az első segélynek.

Gyökeresebb gyógyítását pedig abban, hogy a vasúti üzletszabályzat és díjszabás tanítása a kereskedelmi iskolákban kötelezővé tétetnék. Mert az annét kikerülő ifjak vannak hivatva a vasúttal érintkezni, ezen ismeret elsajátítása első sorban nekik szükséges. Ez nehézségbe sem ütköznék, mert bizonyos, hogy ennél szükségesebb tananyag a keres-

Hiszen én tegnap óta egyebet sem csinállok, mint ezt a levelet olvasom felülről lefelé és aluról fölfelé.

Végre aztán jött az aláírás. Ott látom a nevet: „Linuska.“ Ön az, drága Linuska nagy sád? Az ön írásbeli vizsgálója kitűnően sikerült. Elővettem gyorsan a piros tintát és egész elfogulatlanul ráírtam az egyest.

De apropos! Ön, ha jól olvastam, terminust kér a szóbeli vizsgára is. Hamarosan kikerestem fodormenta illatu levélpapírosaim egyikét és ezt válaszoltam neki:

„Kezeit csókolom, kedves Linuska kisasszony! Ugyebár megengedi, hogy így szólítsam? Higyen kegyedet nem is lehetne másképp megszólítani. Ön az a végtelen kedves és szeretetreméltó szőke kis teremtes, a ki sötétbarna szemének ígéző tekintetét oly szokszor szegezte reám nyájasan, Ön az, a ki ígéző szépségének tudatában mindannyiszor festői látványosságra nyújtott alkalmat, valahányszor hálás és alázatos bámulója voltam. Ugyebár beismeri, hogy tizenhét éves büszke és reményteljes fiatalságának legszebb korában tölem tanulta meg a szerelem elméletének minden változatát. Az a boldog ut, mely a külvilági élet pajzán zajából az ön kis szívének tárházába vezet, az én tanításom előtt még felfedezve nem volt, ártatlan szerénykedésének pirulása közepette nem törődött sem saját boldogságával, sem a mások

boldogtalanságával, mert erősen körülszancolt szívéből nem fakadhatott ki a szerelem illatos rügye, de most magántanári minőségemben elért fáradozásom gyümölcse gyanánt nagy megnyugvással látom, hogy Önt sikerült reáoktatnom, miként fogadja be immár az egyedül boldogító szerelem magasztos idealizmusát. Tudja meg most már, édes drága Linuska kisasszony, ha eddig még nem tudta volna, hogy az Ön látása avagy örökké vidám arczának édes mosolya és biborajkainak egyetlen csókja rab-szolgává tesz szemlélőket és érdeklődőket egyaránt. Még csak kellemesen csengő hangjáról valamit és szép nevééről, mely nagyon is tetszik nem csak nekem, de másnak is.

Rajongok a név után, mert nincs és nem lesz a kalendáriumok nagy névkatalógusában több olyan név, mint az (Oné).

No de elég, a még mondandókat el fogom beszélni Önnek. Csak arra kérem, legyen szives levelem vétele után a szóbeli vizsgára mielőbb jelentkezni.“

A következő nap délután bekopogtatott hozzám Linuska kisasszony, kezében volt a szerelem tankönyve, melyet a nyilvánosság számára irtam volt és úgy tudta annak a vaskos könyvnek minden lapját könyv nélkül, mintha nem is könyvből tanulta volna.

Divatos égszinkék alj volt rajta, kezeügyességének nagy tudását dicsérte azon minden

kedelmi iskolákban alig lehet. Ha pedig ez a tanulóknak újabb megterhelése volna, tessék a mostani tananyagot az illetékes tanfériaknak revízió alá venni és hiszem, hogy e mellett a tárgy mellett sok más tárgykihullana.

Amíg pedig a szükséges tanerők ez irányban kiképezetnének, átmenetileg a vasúti tisztikar egyes kiválóbb tagjai volnának felhasználandók.

Ez pedig még annál is inkább könnyebb volna, mert a hol kereskedelmi akadémia vagy iskola van, ott legtöbb esetben üzletvezetőség, forgalmi főnökség vagy nagyobb állomás van, melynek tisztikarából alkalmas egyén mindenestre vállalkozna az oktatásra.

A hivatalos levelezések magyartalansága.

Miskolcz, 1902. aug. 9.

Több ízben esett már szó e lapok hasábjain a hivatalos levelezések magyartalanságáról.

A magyar szó két lelkes barátja, Ö. Papik S. főellenőr és Lippay B. főmérnök urak indították meg a tanulságos és megszívlelésre valóban érdemes eszmecserét, melyben kikelve a hivatalos levelezések magyartalansága ellen, magyarosságra oktatnak azon nagy igazság alapján, hogy a magyarosodást *min-*

öltés és egy fehér moll blous, mely üde arcának fehérségéhez illett, lenszőke hajzatát pedig egy kinyílt piros rózsza ékesítette. Ugy nézett ki, mint egy angyal!

Kedves csacsogással adta elő, hogy a szóbeli vizsgára akar előállni.

— Kedves kisasszony — szólottam én — tekintve, hogy írásbeli vizsgája kitűnően sikerült, csak öt rövid kérdést fogok intézni kegyedhez, szíveskedjék azokra lehetőleg szintén röviden felelni:

— Megkapta leveletem?

— Meg.

— Tetszem magának?

— Nagyon.

— Szeret-e engem?

— Igen.

— Nem csókolna meg engem?

— Igen. (Czuppanás)

— Akar a feleségem lenni?

— Igen.

— Elég, kisasszony, Ön kitüntetéssel tette le a szóbeli vizsgát is. Becses engedelmeivel haza fogom kísélni, hogy beszéljek a mamával is.

Nemsokára, midőn már ügyeimet rendbehoztam, kiállítottam részére az oklevelet is, mely szolt vala ekképen: »Linuska és e sorok írója jegyesek« — és annak másolatát másnap a posta vitte el a szélrózsza minden irányába . . .

Győztes.

den téren előmozdítani minden magyar embernek hazafias kötelessége.

Abban minden ép magyar nyelvérzékű embernek egyező a meggyőződése, hogy hivatalos levelezéseink magyarsága — gyalázatos. Nem magyar a hivatalos iratokban a magyar katonaság nyelve, mert német minta után készül, a bírói ítéletek és végzések körmönfont mondataikkal hányszor és mily súlyosan vétének a magyar nyelv ellen s hogy egyéb állami és más hivatalaink hivatalos irálya milyen, arról nemcsak szomorú példákat, de kacagtató adomákat is lehetne felsorolni.

A magyar államvasútak a hivatalos levelezésben talán még erősebben vétének a magyar nyelv és gondolkodás ellen, mint más hivatalaink. Okát ennek én is abban találok, — a mit Lippay Béla főmérnök ur a „Haladás“ 17. számában tanulságosan kifejtett, — hogy a vasútaink építése alkalmával hazánkban létesült idegen vállalatok, beözönlő idegen vállalkozók és később a nem magyar származású és anyanyelvű vasútasok nagy tömege honosította meg a magyar nyelv mérhetlen kárára ezt a kiríthatatlan tökéletlenséget, az úgynevezett „hivatalos irályt.“

S ez nemcsak mint irály rossz és haszon-

Innen-onnan.

Leszólás.

Anyá: Hát miért nem játszol a kis Danival?
Gyuszi: Anyámasszony katonája a! Mindjárt bög, ha a kalapáccsal fejbeütöm.

Divat.

Divat parancsol, divat az úr,
Divat szerint zeng a troubadour,
Divat szerint megy a tudomány,
Jár a közönség kedve után,
S ha van még, ki a divatot
Ma semmibe veszi,
Az bizonyára vagy bolond,
Vagy divatból teszi

Egyszerű gyógyszer.

Orvos (a beteghez): Mi a baja?
Beteg (nyögve): Ha ide nyulok, itt fáj, ha oda nyulok, ott fáj . . .
Orvos (mérgesen): Hát ne nyuljon oda!

A csók.

Asszonycsókban az ad legtöbb élvezet,
Hogy a nő, míg csókol, addig nem beszélhet.

Sikerült lakodalom.

— No, hogy mulattak a Csengő Peti lakodalmán?
— Nagyszerűen! Még a menyasszony is verekedett!

talán, de — mondhatjuk — egy új „hivatalos nyelvet” is létesített, mely a magyar ember fülének legtöbbször kínaiul hangzik. A „hivatalos nyelv” nevű torzszülöttnek apja a választékosagra való erőszakos törekvés, anyja pedig a tudákosság fitogtatása volt.

A magyar államvasútak levelezése és nyelve magyartalanságának bizonyítására az e lapokban felsorolt példákhoz én is hozzá járulok két szemelvénynyel. Nem kevésbé előkelő helyről böngésztem őket ki, mint abból az 1899-ik évben negyedszer kiadott „Ügyrend”-ből, mely az egész magyar kir. államvasútak szervezetét szabályozza.

Szólnak pedig e szemelvények a következőképen:

„Az osztályvezetőknek szolgálati és felelősséggel járó kötelességük a reájuk bízott ügykörben az üzletvezetőt a fennálló törvényeknek, utasításoknak és szabályzatoknak minden tekintetben megfelelő gyors, pontos és gazdaságos végrehajtása, illetve betartásában teljes erővel és kötelességérzettel támogatni és odatörekedni, hogy az engedélyezett hitelek, a személyzeti, dologi és üzemi kiadásokat illetőleg túl ne lépessenek s a megállapított beszerzési és munkaprogrammok megtartassanak.”

„Mindazon anyagok és tárgyaknak, melyek budapesti érzéknél rendeltetnek meg, beszállítási helyül egyik budapesti állomás jelölendő a megrendelési iratokban, szerződéseken és zárleveleken ki; az átvétel rendszerint az üzletvezetőség területén levő egyik szertárban eszközendő.”

Kaczagni való dolgok volnának ezek, ha csak elvéve s nem *lépten-nyomon* előforduló torzszülöttei volnának a — „hivatalos nyelv”-nek.

Az a magyar anyanyelvű s romlatlan nyelv-érzékű ember, a ki pl. mint kezdő vasútas olvas ilyesmit, még megbotránkozik az ily magyartalanságok fölött, pár év múlva azonban ő maga is így, vagy talán még külön nyakatekertséggel gyártja a hivatalos iratokat, mert lehetetlen, hogy ilyen irányú folytonos olvasása a legerősebb nyelvérzékét is meg ne rontsa annyira, hogy rövid idő múlva azt sem tudja az illető, mi van például kivetendő az idézett példákban.

Papik és Lippay urak hadat üzentek az idegenszerű kifejezések, a korcs magyar szavak, a rossz szófűzés s a helyesírási hibák ellen. Én e nemes hadjáratot az *idegen szavak felesleges használata ellen is* megindítandónak tartom.

Miért használjunk idegen szavakat akkor, a midőn a kifejezni kívánt dolgokra jó magyar szavaink vannak? Az idegen szavak használata az az utolsó eszköz, melyet csak akkor vegyünk segítségül, midőn nyelvünk bősége az illető fogalom megnevezéséhez elégtelen.

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz. augusztus 10.

(dr.) A mai modern korszaknak csaknem nap-nap mellett megismétlődő tünete, hogy az életfentartási ösztön, kényszerítő szükség, de legtöbb esetben a meg gondolatlan fényűzés, tékozlás arra viszi az embereket, hogy idegen pénzhez nyuljanak. Alig van nap, hogy innen is, onnan is kisebb-nagyobb mérvű sikkasztásokról ne kapnánk hírt.

Még ilyen körülmények között is szenzáció számba megy a szabadkai sikkasztás, a hol a polgármestertől kezdve csaknem az utolsó városi díjnokig, valamennyi tisztviselő Csáky szalmájaként prédálta a város közvagyonát. Némi fogalmat nyújthat, hogy mily mértékben folyt ott a sikkasztás, ha vesszük, hogy az egyik városi írnok csak 1800 korona ára okmánybélyeget nyalt le és sikkasztott el.

Már évek óta folyik a város illetén patriarhalis igazgatása s ezen idő alatt összesen közel három millió koronát sikkasztottak el, illetve fordítottak illetéktelen célokra a város közvagyonából, míg végre a belügyminiszter miniszteri biztost küldött ki Szabadka város gazdasági ügyeinek megvizsgálására, melynek eredménye azután az lett, hogy majdnem a város egész tisztí karát — a polgármestertől az utolsó írnokig — felfüggesztették állásuktól s egyuttal a bűnvádi eljárást is megindították.

Hasonló ehhez, a miről Budapestről értesítenek bennünket. Ott egy szövetkezet igazgatóságának összes tagjai, midőn nemcsak a szövetkezet minden pénzét elcsikkasztották, hanem még ugyanannyi adósságot is csináltak hozzá a szövetkezet terhére, egyszerűen eltűntek.

A budapest-józsefvárosi Mayer-vendéglő Erzsébet asztaltársasága két évvel ezelőtt takaré- és hitel-szövetkezetté alakult „Erzsébet asztaltársaság, mint takaré- és hitelszövetkezet” czímmel. Jobbára munkások és mesteremberek tagjai a szövetkezetnek.

Az elmúlt év végén azután igen nagy csalódás érte a szövetkezeti tagokat, mert nemcsak hogy semmiféle osztalékot nem kaptak, hanem még a tőkájüket sem kapták meg azok, a kik azt felvenni óhajtották, a mikor pedig az igazgatóságot akarták ezért felelőségre vonni, azok nem voltak sehol sem találhatóak, mert az igazgatóság összes tagjai egyszerűen eltűntek.

Száz meg száz, nagyrészt igen szegény ember esett így áldozatul. Befizetni mindenkinek kellett, de kölcsönt csak a befentesek kaptak. A vezetőség saját tagjai között osztotta szét a befolyt pénzt.

Eddig nem tudták megállapítani, mekkora összegről van szó, de legalább 8—10 ezer koronát prédáltak el a tagok kárára s ezen felül tizenötezer korona adósságot csináltak. A mikor most a vezetőség magánvagyonát akarták zár alá venni, tünt ki az is, hogy vagyona egyiknek sincs, mert még jókor gondoskodtak arról, hogy ne találjanak semmit.

Hivatalos ügykezelésünkben igen sok a felesleges idegen szó.

„Acta“-nak hívjuk és írjuk is gyakran az *ügyiratot*, melynek tárgyát a helyett, hogy a *névkönyvbe vezetné be* a segédhivatal, az „index“-be vezeti be. Ezután nem *kiosztás végett*, hanem „signálásra“ megy az ügyirat az osztályvezetőkhez, kiktől nem az *előadóhoz*, hanem a „referens“-hez kerül. Ez nem *Jegyzet* cím alatt, de „pro domo“ írja rá a hivatalos megjegyzéseket, nem *szakaszt*, hanem „paragraphus“-t idéz s inkább „schema“ szerint írja meg a kiadványt, mint *minta* szerint. Ha az ügyirat már elintézését nyert, nem *irattárba*, hanem „ad acta“ tehető vagy ha a kiadmány *jóváhagyás* helyett „approbáltatott“, a kiadói utasítás alá kiadás után a *megtörtént* szó helyett „factum“-ot jegyez a kiadó.

Egy régi, latin műveltségű kornak itt felegett idegen szavai uralkodnak még mindig s nem engednek még most sem helyet az őket teljesen és helyesen pótolni tudó magyar szavaknak.

Magyarosodjunk és magyarosítsunk, mert „nyelvében él a nemzet!“

(—y.)

A mai kor rideg kalmár gondolkodása és önzése közepett igazi oázisként tűnik elénk egy szegény házaspár egymás iránti önfeláldozó szeretete. A napokban történt, hogy a budapesti mentőket Uj-Pest határába hívták ki, a hol egy holiesi *Troch* nevű tót ember törött talicskán fekvő és halálosan beteg felesége mellett siránkozott.

A beteg asszonyt a férjével azonnal a Rókus-kórházba szállították, a hol azután hosszas kérdezőkődés után megtudták *Trochtól*, hogy a felesége már hónapok óta betegen feküdt odahaza Holies községben, s mert sehogy sem javult az állapota, pénze pedig nem volt arra, hogy vasuton szállítsa Budapestre, hát talicskára tette a beteg asszonyt s úgy hozta el.

Nyolcz napon át folytatta így utját mérhetetlen nélkülözések között, míg végre Uj-Pest határába ért, a hol a talicska tengelye eltörött s így már képtelen volt tovább menni.

A szegény asszony azonban nem igen látta hasznát férje önfeláldozó szeretetének, mert már a végét járta akkor, a mikor a mentők a kórházba vitték s a következő napon meg is halt. Augusztus 5-én volt a temetése, a melyen több ezer résztvevő jelent meg, közöttük daróc ruhás parasztok s elegáns uri egyének is. Vadidegen emberek is helyeztek a szegény asszony koporsójára koszorukat.

HIREK.

* **A drégelypalánk—váczi vasut.** *Pázmándy* Dénes a drégelypalánk—váczi vasut engedményese azzal a kérelemmel fordul Vác városához, hogy a 40,000 koronás támogatását 64,000 koronára emelje fel. Ezt azzal okolja meg, hogy mióta végleg elhatározott dolog, hogy a vasut végállomása nem Verőcze, hanem Vác lesz, — Verőcze és több község közel 30 ezer korona értékű törzsrészvény aláírását megtagadta. Vác város legközelebb foglalkozik a dologgal, s miután a segély felemelése valószínű, a *drégelypalánk—váczi vasut ismét egy lépéssel közelebb lesz a megvalósuláshoz.*

* **Egy orvos balesete.** Sajnálatos baleset érte *dr. Dercényi* Imre diósgyőri orvost. Az orvos egyik reggeli vonattal érkezett haza Miskolcra a Tátrából s amint a vasut kocsiból kiszállt, *oly szerencsétlenül lépett felöltőjére, hogy a kocsi hágsóján megboltolva, végig zuhant a vágányokon.* Dercényi jobb vállpercét kifecszamította s arcán is súlyos zúzódást szenvedett.

* **Érdekes találmány.** Egy osztrák mérnök érdekes függővillamosvasutat talált fel, a mely levelek gyors szállítására szolgálna.

CSARNOK.

A boszorkány-átok.

(2) — Irta: Westall Vilmos. —

— „Hát tudta azelőtt is, hogy ön Sir Walter Redfern véréből való leányágon.“

— „Természetesen, azonban nem igen sokat törődtem vele, miután igen kevés kilátásom lehetett az örökségre, mert közvetlen elődöm, az utolsó oldalági rokon alig néhány évvel volt nálam idősebb, s hozzá még igen erős természetű úri ember, a ki maga is könnyen túlélhetett volna engem, és minden valószínűség szerint könnyen gondoskodhatott volna utódokról, ha egy szerencsétlen véletlen abban meg nem akadályozza.“

— „Mind igen szép“ — türelmetlenkedett a novellairó — „de hát hol van a legenda és a boszorkány?“

— „Félek, hogy nevetni fognak, ha elmondom, és meg kell vallanom, hogy az egész történet előttem is igen képtelennek, hihetetlennek tűnik fel. Az azonban — bár meglehet, hogy csak a szerencsétlen véletlen játéka — de tény, hogy úgyszólván két egész századon át egyetlen gyermek sem született Redfernallban, és soha egy atyát sem követett fia az örökségben. A vagon mindig új s újabb oldalrokonokra

* **Öngyilkosság a vonaton.** Győrből írják, hogy a budapesti személyvonat egyik II. osztályu kocijában Szent-Iván állomáson *dr. Zoltán Oszkár törvényszéki aljegyző agyonlőtte magát.* Kiletét a nála talált névjegyéből állapították meg, a melyre ezt a pár sort jegyezte az öngyilkos: „Értesítsék bátyámat: Zoltán Aladárt, Budapest, Nagymező-utca 14.” — Az életunt fiatal embert anyjának a közel multban történt elhalálása keserítette el annyira, hogy benne az öngyilkosság gondolatát teljesen megérlelte. Előzőleg már tett is olyan czélzásokat, hogy anyja halála miatt ő is meg fog válni az élettől.

* **Vasuti baleset.** La Corunából írják, hogy ott egy személyvonat, mely tulságos gyorsasággal robogott be a pályaudvarra, áttörte az állomás épületének falát. A baleset következtében számos utas megsérült.

* **Vásári vonatok.** A magyar kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége értesíti az utazó közönséget, hogy a losonczi vidéki h. é. vasut ipoly—berzenche—katalinhutai szárnyvonalán a 9263 és 9268 sz. helyi tehervonatok a losonci országos vásári napokon Ipoly—Berzenche—Katalinhuta, illetőleg Katalinhuta—Ipoly—Berzenche között személyszállítással fognak közlekedni. A 9263. és 9268.

szállt. Sir Walter Redfern második fia születésekor veszté el nejét. Nemsokára ismét megházasodott, de második neje alig néhány héttel az esküvő után meghalt. És azóta örököseinek feleségei sohasem éltek túl házasságukat annyi idővel, hogy anyákká lehettek volna.

Ez eddig a legszigorubb valóság. És itt kezdődik a legenda. A környék lakói ezt a megdöbentő végzetszerűséget egy átoknak tulajdonítják, de a melyről beszélni az új kor felvilágosodottsága tiltja nekik, úgy hogy magam is csak alig voltam képes tudomást szerezni róla a kastély egy öreg szolgájától, a mely átokban azonban ma is még föltétlenül hisznek. A monda szerint Sir Walter Redfern, a ki — mint mondják — felettebb csinos s nem kevésbbé csapodár természetű volt, első neje halála után egy czigányveréből származó leánnyal folytatott szerelmi viszonyt, a kit feltűnő szépsége és vadsága miatt boszorkánynak tartottak. Mikor aztán néhai kiváló ősem ismét megházasodott, és a szép czigány-leányt a faképnél hagyta, ez felrohant a kastélyba s az egész háznép előtt rémitő átkot mondott a hűtelen széptevő fejére: hogy fiai gyermektelenül haljanak el, és soha egy Redfern se hagyjon maga után egyenes örököst és sohase vezessen asszonyt házába a nélkül, hogy azt egyuttal kora halálra ne kárhoztassa!

— „Ez a legenda?”

„A melynek a valóság bámulatosan igazat

sz. személyszállító helyi teher vonatok menetrend adatai az alábbi menetrendből vehetők ki.

Oda 9268. sz.	Állomások és meg- állóhelyek	Vissza 2963. sz.
7 ²⁶ ind.	Ipolyberzenche	érk. 4 ⁵⁴
7 ⁴⁰ "	Nemesfalva m. h.	" 4 ⁴²
8 ⁰⁰ "	Szinobánya	" 4 ²⁸
8 ¹⁴ érck.	Katalinhuta	ind. 4 ¹²

* **Gyujtogato vonat.** Sajó-Szentpéter község közelében e napokban tűz volt. *Kolonits* Károlynak a vasut vonal mentén leégett egy asztag búzája, ami közel kétszáz korona értéket képviselt. A tüzet állítólag az arra robogó vonat mozdonyából kirepült szikrák okozták.

Tolvaj az állomáson. A vasuti állomáson egy tula-ezüst órát lánczczal egy ismert zsebmetsző eddig ismeretlen károsulttól ellopott. A rendőrségnél levő órát és lánczot igazolt tulajdonosa ottan átvetheti.

* **Pórujárt család.** *Chájem Gálgenstrik*, mező-laborczi polgártárs gyárilag készült nadrágokkal és kétes jóságú szövetmaradékokkal kereskedik. Ebből az árucikkékből rendszeren óriási csomagokat szokott magával bevinni a személykocsiba, a miért aztán a kalauzokkal állandóan perben áll, mert ezek irgalmatlanul utánfizettetik. A kassai vásárról jövet, Chájem gazda ismét egy nagy csomag nadrágot czipelt be a kocsiba, meg-

adott. Azonban igen természetes, hogy nem az átok okozta a Redfern vagyon örököseinek gyermektelen elhalálását, hanem az utóbbi körülménynek rendszeres bekövetkezése hozta létre a babonás lelküekben az egész átkozódási történetet. Így keletkeznek a legendák!

— „De azért ön csak nem akar agglegény maradni?”

— „Legkevésbbé sem. Sőt csak az első jó alkalomra várakozom, hogy meghazudtoljam ezt az egész mesét!”

— „Nagyon helyesen. Különben azt hiszem, hogy olyan vagyonnal, mint az öné, bármilyen valogatós is, nem kell sokáig várakozni.”

— „S aztán örökké Redfernhalban szándékozik élni.”

— Épen nem. Az esztendő egy részét ugyan ott fogom eltölteni, de a másikat itt Londonban. Mert nem kell azt gondolniok, hogy miután földesur lettem, megszűntem egyuttal hírlapíró lenni. Ha Redfern nem lenne olyan messze és hírlapíró nem lenne oly töméntelen sok, meghívnam magamhoz az egész kört. De önöknek hatjuknak, a kik először hallották ezt a történetet, okvetlenül meg kell látogatniok.

— „A legnagyobb örömmel. És pedig mindjárt meghatározhatnók talán a napot is.”

— „Jó lesz a jövő hét csütörtöke?”

Mindnyáján kész örömmel egyeztek bele.

— „És most — végezé Teddy — mennem

takarítandó a podgyászvitelbért. Természetes, hogy a kalauz ismét kifogásolta a podgyászáat.

— Készítse csak el a koronát, Gálgenstrik bácsi, mindjárt hozom a podgyász bárczáját.

— Chájem Gálgenstrik azonban nem készítette el a koronát, azt gondolván, hogy majd kifog ő a kalauzon.

— Fogta magát és a kocsiban vele utazó hitsorsosai között szépen elosztotta a menykő nagy batyu tartalmát, hogy mindenki fogjon belőle valamint, mintha az övé volna.

Az egyik hitsorsos azonban visszaélt a a belé helyezett bizalommal és az egyik közbeeső állomáson úgy ellépett a reá bízott nadrágokkal, mintha soha ott sem lett volna. Chájem bácsi pedig nemcsak hogy megfizette a koronát, de keserves sirások között emlékszik vissza a nála is furfangosabb utitársra.

* **A kaposvári nevelő- és tápintézet új vezetői** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Nagy Ödön főellenőrt és Dömötör Vilmos hivatalnokot minőségük és fizetésük változatlanul hagyásával a kaposvári nevelő- és tápintézethez előbbi igazgatóul, utóbbi pedig gondnokul ideiglenesen kirendelte.

* **Szekerleütés.** F. hó 8-án délelőtt a Torna felől Kassára tartó vegyesvonal *Makrancz*

község közelében elütött egy búzával rakott szekeret, mely az ut átjárón éppen a vonat előtt akart áthajtani. Az egyik ló elhullott, míg a kocsis a szekérről leesve, csak jelentéktelenül sérült meg.

* **Leugrott a vonatról.** Szabó János 15 éves rimaszombati illetőségű fiú a napokban megszökött az apjától és ide-oda kóborolt a nagy világban. Ugyan vonaton utazott, de jegy nélkül, mert a midőn kalauz a jegyeket vizsgálta, ő a vonat egyik félrehelyén meghúzta magát. Miskolcra is így jutott el Rimaszombatról jegy nélkül és anélkül, hogy rajtacsípték volna. Itt őgyelgett egy-két napig pénz nélkül, tegnap azután felszállt a Miskolcra délután fél 2 órakor elinduló „bumlira” és Budapest felé igyekezett. Azonban megint nem volt jegye és midőn Emőd előtt a kalauz bement a kupéba, hogy átvizsgálja a jegyeket, a büntetéstől való félelmében kiugrott a vonatról és bár talpra ugrott, az egyensúlyt mégis elvesztette és arczán s fején erős sérüléseket szenvedett. Emödre szállították be a sérült Szabó Jánost, honnan az éjjel Miskolcra hozták az Erzsébet-kórházba. A rendőrség kihallgatta és azon kérdésére, miért utazott jegy nélkül, rossz anyagi viszonyait hozta fel. Az orvosok véleménye szerint sebe nem veszélyes, bár 20—25 napot igénybe vesz a felgyógyulása.

* **Halál a megmentő karjai között.** Izgalmas jelenet játszódott le a nagykosztolányi vasúti állomáson. A Budapest felől jövő személyvonat épp akkor robogott be az állomásra, a mikor egy másik sínpáron a szemközt jövő személyvonat érkezett oda. A várótermekben levő közönség a két vonat érkezésére kitérdült a pályaudvarra, hogy fel-

kell az ügyvédekhez. Fogalmuk sem lehet róla, mennyi dolgom van most e miatt. A többek közt, az öreg Sir Walter végrendelete értelmében fel kell vennem a Redfern nevet. De itt, a körben, és önöknek, íróknak — a régi Teddy maradok!”

II.

Teddy Eduárdot a szerencse nem rontotta meg, minélfogva csakhamar népszerű lett Redfern hall egész környékén, fenn ugy, mint alatt s mintán gazdag, ifjú és jókedélyű volt, igen szívesen látták mindenfelé valamennyi környékbeli családnál.

— „Majdnem egész életemben Londonban laktam” — szokta mondogatni — „s mióta az iskolából kikerültem, mindig keményen kellett dolgoznom, hogy magamat fentarthassam. S így, mint falusi földesúr, még nagyon sok mindent kell megtanulnom. Nem tudok lovagolni, sem vadászni. Lawn-tennis soha életemben nem játszottam, s a mi a komoly gazdálkodást illeti, abban teljesen járatlan vagyok. De komoly szándékomban van mindezt megtanulni.”

S nagyon szíves tanítókra talált, mint általában mindenki, a ki komolyan törekszik megtanulni valamit, kivált ha az a Lawn-tennis. Ebben igen csinos leánykák voltak készséges mesterei. Ezek között — legalább Teddy, vagyis Redfern véleménye szerint — a legbuzgóbb és legszeretetre méltóbb Stalmine Barbara volt, Witherlack-Hallból. Abból a fajtájából való volt az ifjú

hölgyeknek, melyet csak Anglia földje képes produkálni, nemes lelkületű és vig kedélyű, rózsás arczú és szelid, kék szemű, nyájas és mégis határozott vonásokkal, melyek jó egészséget és erős jellemet árulnak el. Barbara egyaránt járatos volt a lovaglás és a táncz művészetében, fegyelmezett észszel bírt és finom érzékkel a költészet s minden szép iránt s ép' oly otthonosan érezte magát egy szegény földműves egyszerű konyhájában, mint a szalonok illatos levegőjében.

Teddy Eduárdnak a lány társaságá nemcsak szórakozást, hanem nemes élvezetet is nyújtott, s nem lett volna benne egy csepp vér és élet se, ha rövid idő alatt szerelemben nem esett volna a szép Barbarával.

Witherlack-Hall igen kedves hely volt, szép, kék vizű tavacska mellett, melyben a körben álló hegyek zöldje s az ég felhőtlen azurja tüköröződtek s melyen Barbara Teddyt csolnakázni és halászni taníthatá.

Egy ily alkalommal, a mint kettesként lágyan ringatóztak egy csolnakban, Redfern egyszerre csak ezzel a kérdéssel fordult Barbarához:

— „Ösmeri a boszorkány-átok legendáját, Miss Stalmine?”

— „Mindenki ösmeri ezen a tájon.”

— „És mit gondol felőle?”

(Folytatjuk.)

szálljon, a mikor a tömegből egy egészen fiatal, csinos asszony hangos, kétségbeesett sikolylyal rohant ki az utasok tömegéből és még mindig teljes sebességgel haladó gyorsvonat elé szaladt. Nyilvánvaló volt, hogy a vonat kerekei alá akarta magát vetni. Az utasok az ijedtségtől szinte megdermedtek. Egyik-másik kiáltva, hadonászva jelezte a vonat gépészének a veszedelmet, már-már úgy látszott, hogy a vasszörnyeteg elkapta a boldogtalant, a mikor hirtelen előugrott egy férfi és közvetlenül a sinek mellett átkarolta az öngyilkosjelöltet, visszarántotta. Az emberek ujongva szaladtak oda. Egy vasuti alkalmazott neje volt az asszony. Mozdulatlanul visszahanyatlott, a mikor megmentője leeresztette a földre. Először azt hitték, hogy elájult. Vizet hoztak, azzal locsolták, majd dörzsölni kezdték, de mindez nem használt. Végre orvos jött a halyszínére, a ki mindjárt megállapította, hogy a boldogtalan asszony meghalt. Az ijedtségtől megmentője karjai között szív-szélhűdés ölte meg.

VEGYESEK.

Gyorsan romló áruk szállítása az orosz vasutakon. Az orosz vasutak a gyorsan romló tárgyak szállítására egy hűtőkészüléket fogadtak el, melyet *Podberski* nevű mérnök talált fel. A hűtőkészüléknek szekrény alakja van és a gyorsan romló áruk ebben elhelyezve rakatnak be a kocsiba. Állítólag a szekrény hőmérsékét tetszés szerint lehet szabályozni. Az ilyen hűtőszekrényben szállított áruk szállítási díját az orosz vasutak felemelték ugyan, maga a szekrény azonban, melyet vagy a vasuttól, vagy valamelyik szállítványozó cégtől lehet bérelni, ingyen szállítatik.

Sajnos, hogy magának a szekrény berendezésének és szerkezetének leírását nélkülözzük és így arról bővebben nem írhatunk, azonban az orosz szakkörök állítása szerint a gyakorlatban a hűtőszekrény tényleg igen megfelelőnek bizonyult és a benne elhelyezett áruk huzamosabb ideig tartó szállítás mellett sem romlottak meg.

A személyzet jutalmazása a vonatok menetrendszerinti közlekedésének betartása esetén. A belga vasutaknál azon esetre, ha a vonatok mindvégig a menetrend szerint vagyis rendszeren közlekednek, — úgy a mozdony, — mint a vonatkísérő személyzet részére jutalmakat helyeznek kilátásba.

Ezen jutalmakat azonban eddig csak fele részben szolgáltatották ki azon eseten, ha a vonat rendszeresen érkezett ugyan meg a végállomásra, azonban a közép állomásokon a tartózkodás túllépetett. Legújában megszüntették a jutalomdíjnak ezen leszállítását és a személyzetet minden esetben részesítik abban, ha a vonat a végállomásra menetrendszerint érkezik be. Bár nem is lehet jelentékeny ezen jutalomdíj, minden esetre nagy buzdítására szolgálhat a személyzetnek.

A 3000-ik mozdony elkészítése. Az osztrák-magyar államvasutak bécsi gépgyárában az elmúlt napokban készítették el a 3000-ik mozdonyt. Ez alkalommal a gépgyár fényes ünnepséget rendezett, melyen a vasutügyi miniszter, a helytartó és igen sok magasrangú tisztviselő és előkelőség vett részt. Az első mozdony, mely e gyárban készült „*Wien*” nevet viselt, az ezredik mozdonyt, melyet „*Ferencz-József*” névvel ruháztak fel, a gyár 1873-ban készítette; 1888-ban készült el a 2000-ik mozdony, mely a gyorsvonatú mozdony volt és *Sziciliába* szállították. A most befejezett 3000-ik mozdony az egyiptomi államvasutak részére készült. A gépgyár 60 év óta áll fenn. Az ünnepség alkalmából a gépgyárnak egy *Pamper* nevű altisztje, ki 52 év óta szolgál, — a koronás ezüst érdemkeresztet kapta kitüntetésül, míg egy *Patzelt* nevű lakatost, ki 42 évet dolgozott a gyárban, az ezüst érdemkeresztel tüntették ki.

Uj gyorsvonatu mozdonyok. A „*Badische Stadtbahnen*” nevű vasuttársaság új gyorsvonatu mozdonyokat szerzett be, melyek állítólag úgy szerkezet, mint kivitel tekintetében a legelőkeltebbek az összes eddig gyártott mozdonyok között. A mozdonyok alakjuknál fogva még a nem szakértő előtt is feltűnést keltenek, a mennyiben a levegő ellenállási képességének mennél sikeresebb legyőzése céljából az óriási kazán elején levő füst-szekrény kehelyalakuan van megformálva, csúcsban végződik és az egész kazán úgy néz ki, mintha egy óriási löveg volna; azonkívül a sátor is felfordított hajó-orr alakban készült. A mozdony hajtókerekei 2 méter 10 cm. magasak, a kazán kétszer olyan nagy, mint a mostani gyorsvonatu mozdonyokon, ezzel ellentétben a gőz-kúp és a kémény igen alacsonyak, utóbbi alig 50 centiméter magas. A mozdonynak öt tengelye van. Minden kerék megfékezhető. A mozdony 1600 lóerőt bír kifejteni az eddigi 690—700 lóerő helyett. A próbamenet alkalmával 120 kilométer sebességet ért el, míg rendes üzemében 100 kilométer lesz a megengedett legnagyobb sebesség. A mozdony és szerkocsi együtt véve 250 tonnát nyomnak. Ezen mozdonyok a *Maffei J. A.*-féle mozdonygyárban Münchenben készültek.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Kiegészítő rejtvény.

— Közli: K. J.

—ádár	—mazon
—dom	—ideg
—orán	—lang
—rosz	—ül
—om	—rany
—lom	—etem
—emes	—en
—ényes	—lek
—leven	—om
—emez	

Ezen csonka szavak oly betűkkel egészítendők ki, hogy azok felülről lefelé olvasva, egy közmondást adjanak. Az összetett betűk egy betűnek veendőek.

Megfejtését f. é. 26-ik számunkban hozzuk, a megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Megfejtési határidő augusztus 20.

A f. é. 22-ik számunkban közölt rejtvény megfejtése.

„A ki mer, az nyer.“

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján Győri Nagy Samu nyerte meg, kinek címére Szűts Jenő „Vernyomok a hóban“ című kötetét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

* Győztes. Kívánságának — a levélben felhozott indokokra való tekintettel is — mai számunkban tettünk szívesen eleget. A tárcza közlése azért késett mindmostanáig, mert a kéziratoknak nyomdába adásánál a beérkezés sorrendjére figyelemmel kell lennünk. Tárcazákkal és versekkel annyira túl vagyunk halmozva, hogy egy-egy kéziratnak bizony hetekig kell várnia. Az ígért szakcikket várjuk, ugyszintén örülni fogunk, ha Miskolcra jöttökör felkeres bennünket.

Dr. F. L. Kolozsvár. A tartalmas tanulmány közlését jövő számunkban kezdjük meg. A t. p. utnak indításával örömmel üdvözöljük munkatársaink sorában.

T. A. Bécs. Igaz ugyan, hogy „ami késik nem mulik“, de ha olyan soká késik, még egészen -- elmulik! Tehát csakugyan „ül a betyár talpig vasban.“

O. Gy. A czimszallagot helyesbítettük.

Felelős szerkesztő: Ifj. Görgey László.

Alkalmi vétel!

Egy kitűnő Langer féle

universalis kamara

(a legjobb fényképező készülék)

3 dupla casettával, 12 lemezre való toldalék-kamarával, Steinheil-féle dupla Anasztigmát-lensesével, mely oly fényerős, hogy kedvezőtlen idő esetén is alkalmas pillanatfelvételekre, valamint nagyításokra is,

eladó.

Beszerzési ára 220 frt, jelenleg pedig **féláron átvehető.**

Megbízható vasutasnak részletfizetésre. Ajánlatok a Haladás kiadóhivatalához küldendők.

Alkalmi vétel!

HIRDETÉSEK

a

„HALADÁS”

részére felvételnek

a kiadóhivatalban, Szemere-utca 26. sz.

Sagrada Malaga

à 2 K.

Cina Vasbor vérszegénység ellen biztos szer.

à 2 K.

Főraktár

Dr. RESOFSZKY EMIL „Sas gyógyszertára“ Miskolcz, Király-utca a
— (Buzatér). —

Képtelen Történetek.

Írta

Ífj. Görgey László.

(Irenruh.)

Tizenkét humoreszket, jó kedvű apróságot tartalmaz a könyv, melynek célja az olvasó földériteése, neveltető szórakoztatása.

Tartalma:

- Előszó.*
1. Egy szerencsétlen flótás.
 2. A balesetbiztosítás.
 3. Ne keresd a boldogságot messze földön sohasem.
 4. A kalapok.
 5. Szerelmem története.
 6. Hajdan és most.
 7. A nazarénus.
 8. Mikor fedezték fel Amerikát?
 9. Az én pártfogoltam.
 10. Szer a rossz álmok ellen.
 11. Lovagias ügy Laposháton.
 12. A balsejtelem.

Ára 1 korona.

Kapható s megrendelhető a **Haladás** kiadóhivatalában.

Könyvnyomdánk

a legdivatosabb anyagokkal és a legjobb gépekkel van felszerelve. Kiállítás és árak tekintetében versenyképes.

Elegáns kiállítás, pontos szállítás.

Könyvkötészetünk

ugy hivatalos, mint magán munkák készítésére be van rendezve.

Szalag-aranyozást, albumok, emlékönyvek stb. elkészítését minden kivitelben elvállalunk.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

Széchenyi-utca 34. sz. **MISKOLCZ** a színházzal szemben

Hirdetések

Miskolczi Napló
részére jutányosan
felvétetnek.

A Dobozgyárban

bármily alaku és nagyságu

dobozok

a legrövidebb idő alatt
készítetnek.

Könyv és hirlap
kiadó vállalat.

Telefon 62. sz.